

Гъэзетым ихьэкIагъ

АР-м и Лышхъэ Гъэзетым шылажэхэрэм ялошIэпIэ чыпIэхэр апэдэдэ кыплгъыхагъэх, нэбгырэ пэпчэ гушыIэгъу фэхуыгъ. Нэужым конференц-залым шыкIогъэ зэхыхэм кызырзуогъоигъэхэр еблэгъагъэх.

— ШьуимэфэкIэу хэжыгъэунэфыкIырым фэшI сышхуфэгъушIо, гъэхъагъэхэр шыушыххэзэ ыпэкIэ шыулыкIотэнэу шыуфэсIо, — кыIуагъ ТхьакIуцынэ Аслъан Гъэзетым илофшыIэхэм закыфигъазэзэ. — Илэс зэкIэлтыкIохэм Гъэзетым ыцIэ зауэрэ зэблихуыгъэми, мэхъанэу ащ иIэр сыдигъуи кызытенагъ, цыфхэр еджэх, кыратхыкIы — ар зэкIэмэ анахъ шхъаI.

Гъэзетым техникескэ амалэу IэкIэлхэм джыри нахъ зыгъэушхомбгъуыгъэн, кабинетхэм ГъэцкIэжыкIохэр яшылIэгъэнхэ ыкIи ящыкIэгъэ оборудованиекIэ зетегъэпсыхъэгъэнхэ зэрфаер АР-м и Лышхъэ кыIуагъ. Анахъэу ыналэ зыгыри-дзагъэр мыщ Iоф шызышIэхэрэм ялэжыапкIэ зыфэдиным уигъэрзэнэу зэрэщымытыр ары. Ащ

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТхьакIуцынэ Аслъан республикэ Гъэзетэу «Советская Адыгея» зыфиIорэм тыгъуасэ шылагъ. Гъэзетыр кызыдэкIырэр мы мафэхэм илэс 90-рэ зэрэхуырым ипэгъокIэу республикэм ипащэ ащ Iоф шызышIэхэрэм залыгъэкIагъ, гъэхъагъэу ялэхэм, гумэкIыгъоу, шыкIагъэу кызуцухэрэм защигъэгъозагъ.

хэгъэхъогъэным фэшI амалэу шыIэхэр зэкIэ Гъэфедэгъэнхэ фаеу ылытагъ.

— Гъэзетым итираж хэгъэхъогъэным пае екIоллакIэхэр кыгъотыгъэнхэ, ащ кыххэрэ тхыгъэхэр нахъ ГъэшIэгъонэу, цыфхэр зыIэпишхэу шытынхэ фае. Джашыгъум ар кызытхыкIыхэрэм япчъагъэ джыри хэхъошт, — кыIуагъ ТхьакIуцынэ Аслъан. — Ахъщэ IэпыIэгъум мэхъанэшхо иI, ау ащкIэ зэкIэ зэшIохыгъэ хуэрэп. Журналистым ипшъэрылхэр зэригъэцакIэрэм, ащ даклоу цыфхэр зыгъэгумэкIырэ социальнэ Iофыгъохэм яхыылIэгъэ тхыгъэу кыгъэхъазырхэрэм, непэ рес-

публикэм ихъухэрэм, гъэхъагъэу ышIыхэрэм афэгъэхыгъэ кыббархэр шыпкыагъэ хэлъэу, ГъэшIэгъонэу, еплыкIэ Гъэнэфагъэ фыриIэу кызыритырым мэхъанэшхо яI.

Гъэзетым иредактор шхъаIэу Валерий Кондратенкэр, илэс пчъагъэ хуыгъэу мыщ Iоф шызышIэрэ Дмитрий Крыловыр, журналист ныбжыкIэхэм ащышхэр нэужым кыгушылагъэх, сьд фэдэрэ лэныкыокIи IэпыIэгъу кыафэхуэрэ республикэм и Лышхъэ рэзэныгъэ гушыIэхэр пагъохыгъэх.

Гъэзетым игъэхъагъэхэм адаклоу, ащ ыпашхъэ щыт гумэкIыгъохэм, шыкIагъэхэм

кызырзуогъоигъэхэр шхъэихыгъэу атегушылагъэх. Ахэр зэшIохыгъэнхэмкIэ амалэу шыIэхэр кыагъэнэфагъэх.

ЗимэфэкI хэзыгъэунэфыкIырэ «Советскэ Адыгеим» джащ фэдэу кыфэгъушылагъэх АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Алексей Петрусенкэр, финансхэмкIэ министрэу Долэ Долэтбий, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу КIэрэщэ Андзаур, АР-м лэапкIэ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилэпкыгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи кыббар жъуыгъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхъаматэу Шхъэлэхэу Аскэр.

— ШыкIагъэу шыуиIэхэр кыдэтIыгътэзэ амалэу шыIэмкIэ IэпыIэгъу тыкышхуфэхуышт, ау Гъэзетыр нахъ ГъэшIэгъон зэрэхуыштым шьори шыуылытын фае, — кыIуагъ ТхьакIуцынэ Аслъан Iофхъабзэм зэфэхъысыжыхэр кыфишыIэз.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.
Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Ныбджэгъу лыапIэхэр!

Бэрэ зыкышхуфэдгъазэу мэхъу ГъэзеткIэтхэным фэгъэхыгъэу. Непи мы сатырхэр шьоры кызыфэтхыхэрэр. Лъэшэу тыфай тигъэзет ныбджэгъуныгъэу дышхуиIэр лыжыгъэкIотэнэу, тиныдэлъфыбзэкIэ кыдэкIырэ Гъэзет закьор кышхутхыкIынэу. **Непэ, чэпыогъум и 11-м кышщегъэжыагъэу и 21-м нэс фэгъэкIотэныгъэ зилэ кIэтхэгъу уахътэр кIошт. Мы мафэхэм тигъэзет бэкIэ нахъ пыутэу шыукIэтхэн шыулыкIыштышъ, а уахътэр кызыфэжыу-Гъэфедатгъэмэ дэгъуыгъэ.**

Тиреспубликэ иIэшхъэтетхэм, районхэм, чыпIэ зыгъэлорышIэжыыпIэхэм, еджапIэхэм, организации зэфэхъафхэм япашхэм ташэгъуыгъы Гъэзетым икIэ-ГъэтхэнкIэ яшIуагъэ кытагъэкIынэу. Тигъэзет статья ГъэшIэгъонхэр кышхы-хэтыутыным тэ ренэу тыпылъ, Iоф дэтэшIэ, тижурналистхэм охътабэ тырамыгъашIэу хуыгъэ-шIагъэхэр ащ инэкIубгъохэм кыащыралотыкIых. Мафэ кыс темэ зэфэхъафхэмкIэ тыкыжыудэгъошхэу шыуадэжэ «тыкысхъэ», ащ даклоу адыгэхэм ятарихъ, ящыIэкIэ-псэукIэ, непэрэ мафэм щытхуыр кызылэжыгъэхэм шыуащытэгъэ-гъуазэ.

Тигъэзет зэкIэми зэфэдэу ашIогъэшIэгъонышхэп, ар кыдгурэIо, ау ар кызылукIэу еджэхэрэм ащыщыбэмэ кытфатхырэ писъмэхэм кыагъэлъагъо хъаулыеу тызэрэмылажыэрэр, цыф бэ дэдэмэ гужыдэгъэкI тызэрафэхуэрэ.

Непэ тиныдэлъфыбзэ литературнэ шапхэм илэу кызыгъэнэжыырэр тигъэзет ары, фэшхъаф ипшъэрылхэу ащ ыгъэцакIэхэрэр хэмытыжыхэми.

Адыгэу зилэпкы шIэжы зыгъэлъапIэрэмэ адыгабзэкIэ кыдэкIырэ Гъэзет закьор кыратхыкIынэу ташэгъуыгъы.

ДЭРБЭ Тимур.

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкIэ икъэралыгъо учреждениехэм ащылажэхэрэм IофшIапIэм кыаклохэ зыхуыкIэ е ащ икIыжхъэу ядэжэ кIожхэ зыхуыкIэ, общественнэ транспортым ахъщэу тырагъэкIуадэрэр зерафалъэгъужышхэ шIыкIэр ухэсыгъэным ехылагъ

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкIэ икъэралыгъо учреждениехэм ащылажэхэрэр социальнэ лэныкыомкIэ нахъ дэгъоу ухъумэгъэнхэм пае **унашъо сэшIы:**

1. Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкIэ икъэралыгъо учреждениехэм ащылажэхэрэм IофшIапIэм кыаклохэ зыхуыкIэ е ащ икIыжхъэу ядэжэ кIожхэ зыхуыкIэ, общественнэ транспортым ахъщэу тырагъэкIуадэрэр зерафалъэгъужышхэ шIыкIэр ухэсыгъэнэу.

2. Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкIэ икъэралыгъо учреждениехэм ащылажэхэрэм IофшIапIэм кыаклохэ зыхуыкIэ е ащ икIыжхъэу ядэжэ

кIожхэ зыхуыкIэ, общественнэ транспортым ахъщэу тырагъэкIуадэрэр афэлъэгъужыгъэным епхыгъэ Iофхъабзэхэр къэралыгъо фэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ бюджет учреждениехэм ясубсидиехэм ыкIи бюджет ипшъэрылхэмкIэ лимитхэу аухэсыгъэхэм ашIомыкIэхэу кыдалгытэнхэу.

3. Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкIэ икъэралыгъо учреждениехэм япашхэм:

— мы унашъор агъэцэкIэнэу;

— Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкIэ икъэралыгъо учреждениехэм ащылажэхэрэм IофшIапIэм кыаклохэ зыхуыкIэ е ащ икIыжхъэу ядэжэ кIожхэ зыхуыкIэ, общественнэ транспортым ахъ-

щэу тырагъэкIуадэрэр зерафалъэгъужышхэ кыаIуапIэхэр зичэзыу финансылэсымкIэ (инфляциер зынэсышхыт кыдалгытагъэу) агъэнэфэнхэу.

4. Заштэрэ мафэм шыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу ыкIи 2012-рэ илэсым щылэ мазэм и 1-м кышщегъэжыагъэу правэм ылыэныкыокIэ щылэ хуыгъэ зэфышхытыкIэхэм алъэлэсы.

5. Унашъом игъэцэкIэн зэрэкIорэм иуплэкIун сэ сшхъэкIэ зыфэсэгъазэ.

Министрэм иапэрэ гуадзэу Г. Н. САВЕНКОВА
кы. Мыекъуапэ,
чэпыогъум и 1, 2012-рэ илэс
N 716

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэрэ гуетыныгъэ фыригъу гъэсэныгъэм ылъэныкъоклэ Иоф зэришагъэм, общественнэ Иофтхьабзэхэм чанэу зэрахэлажьэрэм афэши Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Со-

вет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ Даур Юрэ Мурат ыкъом, Красногвардейскэ районымклэ ветеранхэм я Совет и Президиум хэтым.

Зэкъошныгъэм икъэгъэлъэгъон

«Адыгеир зэдытиун» зыфи-Иорэ концерт Мыекыуапэ игупчэ щыкыуагъ. Ар зэхицагъ АР-м лъэпкэ Иофхэмклэ, ІэкЫб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкэгъухэм адырлэ зэпхыныгъэхэмклэ ыкІи къэбар жьугъэм иамалхэмклэ и Комитет.

Адыгэ Республикэм щыпсэурэ лъэпкхэм яобщественнэ организациехэм ялыкІохэр къэгъэлъэгъоным хэлэжагъэх. Обществоннэ организацие пстэуми ацІэкІэ шлуфэс гущылэ къышыгыгъ ыкІи АР-м и Лышхъхэ, тишъолгыр щыпсэурэмэ республикэм и Ма-

фэкІэ къафэгущыуагъ общественнэ организациеу «Мамырныгъэм и Лигэ» ипашэу Аристотель Спировыр. «Непэрэ мафэхэм анахъу типшъэрылыр — мамырныгъэм игъэпытэн, лъэпкэ зэфэшхъафыбэу республикэм, Урысыем зэрэщытэу щыпсэурэмэ азыфагу зэгурылоныгъэ, зэзэгъыныгъэ илыныр арых. Непэ тырыгушхон тлэкІышт рэхатныгъэ тишъолгыр зэрилъым. Ар зэкІэми апэу зишлушагъэр республикэм ипаш, общественнэ организациехэр, нэгыгъэр пэпчэу республикэм щыпсэурэр

арых. УФ-м и Правительствэ итынэу Зэкъошныгъэм иорден АР-м и Лышхъхэу Тхьаклушынэ Аслъан къызэрэфэгъэшъошагъэм ар къеушыхаты», — къыуагъ Спировым.

Адыгэхэм, урысхэм, ермэлхэм, къэндзалхэм, урымхэм, азербайджанхэм ялъэпк-культурнэ организациехэм къагъэхъазырыгъэ къэгъэлъэгъонхэр концертум хэхъагъэх. Орэдхэр къауагъэх, къэшъуагъэх. АР-м лъэпкэ Иофхэмклэ, ІэкЫб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкэгъухэм адырлэ зэпхыныгъэхэмклэ ыкІи къэбар жьугъэм иамалхэмклэ и Комитет ыцІэкІэ рэзэныгъэ тхылъхэмрэ ахъщэ шлухъафтынхэмрэ къэгъэлъэгъоным хэлэжыгъэ пстэуми аратыгъэх.

(Тикорр.).

НыбжыкІэ гупчэу щэрэт

НыбжыкІэ зыгъэпсэфыпІэу «Мэщыкыо» илъэс псаум зэпымыоу Иоф ышІэу гъэпсыгъэмэ ишыуагъэ инэу къэкІонэу къызэрэщыхъурэр УФ-м и Правительствэ ивице-премьерэу, Президентым илыкІоу Темыр Кавказ федеральнэ шъолъырым щылэ Александр Хлопониным ныбжыкІэхэм ялыкІохэм залокІэм къарыуагъ.

— Тишъолгыр ис ныбжыкІэхэм культурнэ ыкІи спорт зэнэкьокъухэр, фестивальхэр, джэгунхэр афызэхэщэгъэнхэм фэши сомэ миллиардныкыо фэдииз илъэс къэс тэгъэкІоды, — къыуагъ ащ. — Илъэсищым къыкІоцІ сомэ миллиардрэ ныкыорэ ащ фэдэ Иофгъохэм язэшІохын пэ-Іудгъэхъагъ. Ащ фэдииз ахъщэм илъэс псаум Иоф зышІэшт ныбжыкІэ гупчэу рытшын тлэкІыштгъагъэ.

Волонтерхэм, псэолъэшІ ныб-

жыкІэ купхэм, КВН-р зикІасэхэм, студентхэм ар къяджагъ зэкІэми зэдырлэ Иофгъохэу

Кавказым къыщытэдджыхэрэм къахэлэжьэнхэу, ныбжыкІэ гупчэм игъэпсын егупшысэххэу, ащ фэгъэхыгъэ проектхэр къагъэхъазырынхэшъ, ахэм апэІухъащт хэбзэ ахъщэр (грантхэр) зэзыгъэзэфэрэ комисиим къырахыылэнхэу.

(Тикорр.).

ПСАУНЫГЪ

Ахальхъаныр рагъэжъагъ

Бжыхъэ-кІымэфэ лъэхъаным цыфхэм гумэкІыгуагъэ къафзыхъырэ зэпахырэ узэу гриппым пэуцужыгъэным, ар къызэутэкІыхэрэм япчъагъэ нахъ макІэ хъуным афэши хабзэ зэрэхъугъэу, пэшлорыгъэшъ Иофтхьабзэу «Вакцинопрофилактикэр» республикэм щырагъэжъагъ.

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымклэ и Министерствэ эпидемиологическІэ ыкІи Іэзэн Иофгъохэмклэ испециалистэу Зезэрэхъэ Марыет тызэрэщигъэгъозагъэмклэ, чъэпыогъум и 4-м республикэм къылукагъ гриппым пэуцужыгъэр вакцинэу «Гриппол плюс» зыфаІорэм фэдэ зэхэлъхъэгъу (дозэ) мин 25-рэ хъурэр. ТигушыІэгъу къызэриІуагъэмклэ, ар кІэлэ-цыкІухэу зыныбжы илъэсищ хъугъэхэм къащегъэжъагъэу нэжъ-Іужъхэу уз гъэтылгыгъэ зилэхэм анэсэу ахальхъащт. А ИофшІэныр ІэзапІэхэм мэфэ зытІу хъугъэу агъэцакІэ.

Джащ фэдэу республикэм шІэхэу къылукагъ сабыхэм (мэзиным къыщегъэжъагъэу илъэси 3-м нэс зыныбжыхэм) ыкІи зыныбжы икъугъэхэм ахальхъанэу щыт вакцинэри. Илъэс къэс зэрашІэу, апэ рагъэшъыщтых зэпахырэ узыр къяутэкІыным ищынагъо нахъ

зышхъарытхэр — «группа риска» зыфаІохэрэр.

Къыхэдгъэщы тшІоигъу организациехэм, предприятиехэм япашэхэм, ИофшІэн цыфхэм язытыхэрэм зэкІэми вакцинэр ащэфымэ, ахэр зэпхыгъэ Іэзэплэ учреждением къыкІынхэшъ, яІофышІэхэм ыпкІэ хэмылгъэу уцыр зэрахальхъащтыр.

ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

ХЫКУМ ПРИСТАВХЭМ КЪАТЫ

Сомэ мин 36-рэ шІуитыгъугъ

Хыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу АР-мклэ и ГъэлорышлэпІэ иотделэу Тэхъутэмыкыое районым щылэм иІофышІэхэм ащыщ гъэпцІагъэ зыхэлъ бзэджэшІагъэ зэрэзэрихъагъэр агъэунэфыгъ. 2011-рэ илъэсым бэдзэогъу мазэм, иІэнатІэ ащ къызфигъэфедэзэ, мы районым щыпсэурэ хуальгъэм гъэпцІагъэкІэ сомэ мин 36-рэ шІуиштагъ.

БзэджэшІагъэр зезыхъагъэм ылъэныкъокІэ УФ-м и Следственнэ комитет и ГъэлорышлэпІэу АР-м щылэм илъэсэу тызыхэтым, Іоныгъом и 24-м, уголовнэ Иоф къызэІуи-хыгъ, зэхэфынхэр макІох.

Хыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу АР-мклэ и ГъэлорышлэпІэ чэщи, мафи Иоф зышІэрэ «цыхъэшІэгъу телефоныр» къызэрэщыгъэ-

Іуахыгъэр гъэзетеджэхэм агу къэтэгъэкІыжы. Ащ иномерыр 52-71-30. Хыкум приставхэм япшъэрылхэр шапхъэхэм адиштэу амыгъэцакІэу, хэбзэгъэуцугъэр аукъуагъэу, къолъхъэ тын-Іыхыным ылъэныкъокІэ бзэджэшІагъэ зэрэхъагъэу къэбар шьулэклэлымэ, ыпшъэкІэ къэ-Іогъэ телефон номерым шьутеон шьулэклэышт.

Фирмэр агъэпщынагъ

Зипшъэрылхэр тэрэзэу зымыгъэцэкІэрэ фирмэу «С.Агро» зыфиІорэм административнэ тазыр зэрэ-тыралъхъагъэр къэзыушыхъатыр тхылъыр хыкум приставхэм яотделэу Тэхъутэмыкыое районым щылэм мы мафэхэм къылэкІэхъагъ.

Зэрагъэунэфыгъэмклэ, ИофшІэным ихэбзэгъэуцугъэ илъэныкыо заулэ фирмэм ипашэ ыукуагъ, ащ къыхэкІыкІэ тазырэу сомэ мин 30 тыралъхъагъ.

Хыкум пристав-гъэцэкІа-кІоу А.КІэлэгъотыр фирмэм Иоф зыщишІэрэ поселкэу

Яблоновскэм щыІагъ ыкІи Иофыр зэрэзэхъафырэр зэрытхэгъэ тхылъыр ащ ипашэ ритыгъ, мэфитфым къыкІоцІ унашъоу щылэ ыгъэцэкІэн зэрэфэери гуригъэІуагъ.

Мэфэ заулэ тешІагъэу фирмэм ибухгалтер шхъалэ тазырыр къыпщыныгъ.

ЗЕКЮНЫР

Ямылкъу зэхалъхьэмэ, нахь псынклэу агъэпсышт

Кавказым шагъэпсышт зэхэт зыгъэпсэфыплэхэм зиахъщэ къахэзылхьэхэрэр ашлагъэмклэ клэгъожьыштхэп, ар ашлуклодыным ишынагъуи шылэштэп — джаш фэдэ къэбар зэлухыгъэ лахъзэхэлъ обществэу «Темыр Кавказым изыгъэпсэ-фыплэхэр» зыфиорэм Урысые Федерацием и Правительствэ фигъэхьыгъ.

— Зекло-зыгъэпсэфыплэ зэхэтым, пэлуагъэхьашт мылкъур имыкыоу, бюджетым ахьштэдзэ кытлупщын фае хьуштэу зэралорэм лъапсэ гори илэп, — къариуагъ журналистхэм зэлухыгъэ лахъзэхэлъ обществэм ипащэхэм я Совет итхьаматэу Билалов Ахьмэд.

Мы Иофым мэфэ заулэклэ узэ-клэлэбжымэ, Правительствэм икомиссии изэхэсыгъоу шылагъэм шытегушылагъэх. Темыр-Кавказ федеральнэ шьолъырым социальнэ ыкли экономика хэ-хьоныгъэхэр зэрэагъэшышттым икыхьэхын ары гупшысэ шьхьа-лэу ащ шыпхырашыгъэр. Бюджет ахьшэм изакъоу шымыгугъ-хэу, мылкъу зилэ цыфхэр Иофым кыыхагъэлажэхэмэ, зэрар гори

ямылэу, фэдэ къафыхьыгъэ, яахьшэ зэрэлэжышттыр зэрагурагъалорэр Д. Медведевым ыгу рихьыгъ ыкли къадыригъэштагъ.

Къэралыгъомрэ цыфхэмрэ яахьшэ зэхэлъэу бгъэфедэмэ, ар зеклон хьызмэтым Кавказым хэхьоныгъэхэр щегъэшыгъэн-хэмклэ хэклиплэшлэу зэрэхьу-щтым Премьерым кыклингъэ-тхьыгъ. Унэгъо мылкъоу кы-халъхьагъэр зэрагъэзеклорэм, ащ фэдэу кырагъэшырэм, ахь-щэр зыхэхэм яфедэу хэлъым ре-нэу лъыплъэгъэн фаеу ащ ыты-тагъ.

«Тыркуемрэ Мексикэмрэ язеклон индустрием мылкъу зэ-хэлъклэ агъэпсыгъ. Ащ фэдэ шьыклэр Темыр Кавкази шы-гъэфедатгъэ зэрэхьушттым егу-шысэгъэн фае», — кылуагъ

Д. Медведевым.

Билалов Ахьмэд игушылэ кы-щыхыгъэщыгъ зеклоным игъэп-сын цыфхэм яахьшэ шыгъэфе-дэгъэным пае ар къэзытыхэрэм къэралыгъор шыхьатэу кызэра-фэуцун фаер. Унэ ахьшэр ана-хьэу зыщыхыгъэщыгъор Иофхэр зырагъэжыагъэхэлэ ары. Апэу ашлэшт псэуалъэхэм атефэрэ ахьшэм зимылкъу унае кыхьэ-зылхьагъэм илахьы ащ хэлъ. Лахьхэр ащрауагъажэхэмэ, яахь-щи агъотыжыышт, фэдэу къа-факлорэм кыыпкырыкыхьэхэзэ, ятлонэрэуи, ящэнэрэуи етлани Иофшлэхэм ямылкъу шыщ къа-халъхьаным клэгушлэуштхы.

Ащ фэдэ екллакълэхэр Ио-фымклэ хэклиплэ дэгъу мэхьух, бизнесменхэм, сатыушлэхэм, цыф байхэм яахьшэ зэхэлъ

зеклон чыплэхэр агъэпсыфэхэлэ агъэфедэнхэм бгъуитлэуи ты-регъэгушлэхьэх. А шьыклэм хаб-зэм иахьщи нахь кызэтыре-гъанэ, зэрамыгъэпщэштхэр кы-зыгурылогъэ ыкли зэхэзышлэгъэ цыфхэми ямылкъу шыщ лахь кыыхалъхьэхэ, зекло-зыгъэпсэ-фыплэ зэхэтым ишлэу лъагъэ-кьуагъ. Зэрэдунаеу ащ фэдэ амал-шьыклэхэр зэрэагъэфедэхэрэр А. Билаловым кылуагъ.

УФ-м и Правительствэ зэ-лухыгъэ лахъзэхэлъ обществэу

«Темыр Кавказым игъэпсэ-фыплэхэр» зыфиорэм Темыр Кавказым шигъэпсышт зеклон-зыгъэпсэфыплэ зэхэтым сомэ миллиард 60 тыригъэклэдэнэу ары зэригъэнэфэгъагъэр. Пчъа-гъэр зэблахьуштэп, кызэра-лыгытагъэу къэнэжы. Къэралы-гъом къафитлупщырэ ахьшэр зыгъэпсэфыплэхэм якоммунальнэ ыкли техническэ зэтэгъэпсыхьан ары зыпэлуагъэхьашттыр.

ШЪАУКЪО Аслъангуаш.

Къуаджэм икълал

Къуаджэу Хьаштыку Пшызэ исэмэгубгъуклэ шыс, къоджэ инэп, унэгъо 80 нылэп шыпсэ-урэр. Цыф шлагъохэр, гъэса-гъэхэр ащ кыдэкълэгъэх. Ахэр Хьахьурэтэ Шыхьанчэрий, Къоджэшгъэо Сахьид, Шьхьа-кълумэдэ Аслъан, Шьхьэтлэмэ Мухьарбий, Шьхьакулумэдэ Къэлэхьан, нэмыклэхэри. Ахэм къакълэуагъэх Хьакулэко зэшыхэу Асфаррэ Гъазыйр. Асфар ныбжыкълэзэ идунай ыхьожыгъ, Гъазый кълэу Краснодар иунагъоклэ щэпсэу. Ари Хьаштыку кышчыгъу, унэгъо Луужьум шаплугъ. Ильэс 23-рэ ыныбжэу Пшы-зэ имэкълумэщ хьызмэт инсти-тутыр диплом плъыжкълэ кы-

ухыгъ. А ильэс дэдэм Красно-дар дэт псэолъэшлэ организа-циеу «ССМ-5» зыфиорэм ма-стерэу шылажэу ыублагъ. Нэужым прорабэу, участкэм ипащэу, инженер шьхьа-лэу, етланэ ащ ипащэу Иоф ышлагъ. Непэ кызынэсыгъэми ащ пэ-щэныгъэ дызэрехьэ. 1999-рэ ильэсым «Пшызэ шьолъыр изаслуженнэ псэолъэшлэ» зы-фиорэ щытхьуцлэр кыфа-гъэшьошагъ.

Гъазый кызышчыгъу гъэ икъоджэ цыкълэу шыгъушшэрэп, иамал кызэрихьэу икъоджэ-гъухэм ишлуагъэ къарегъэкълэ. Гъэстыныпхьэ шхьуантлэр къуаджэм къырашлалэ зэхьум лъэшэу къадэлэпылагъ. Охьтэ

бэклае тешлэжыгъэми, цыф-хэм шьыклэ игугъу ашлэ. Джаш фэдэу телефон линиер унагъо-хэм къарашлалэ зэхьуми лэпы-лэгъу къафэхьугъагъ. Иоф хэ-мылэу зы Иофхьабзэ къуа-джэм щырекълэуишлэп.

2000-рэ ильэсым къуаджэм саугъэт шагъэуцунэу рахьу-хьэгъагъ. Ар зыфагъэуцунгы-гъэхэр тидзэ зэкълэу зэхьум тидзэкълэуишлэу къуаджэр къа-ухьумзэ хэклэагъэхэмрэ къо-джэдэхэм ащышэу нэмыщхэм аукулыгъэхэмрэ арых. Саугъэ-тыр зытетышт лъачлэм игъэ-тлыгъын, ар къышхьэгъэныр, зэгъэфэгъэныр — зэкълэ ахэр Гъазый иорганizations ыгъэ-цэклагъэх. Къоджэдэхэм ащ ищытхьу ало. Бэгъашлэ хьунэу, иунагъо датхьэу шылэнэу а цыф шлагъом фэлъаох.

ХЪУШТ Шэбан.

«Сыбзэ — сидунай»

«Бзэр — псэ, бзэ зимылэм лъэпкъ илэп» — ело адыгэ гушылэжыым. Арэу кысшлэшы лъэпкъ пстэуми ныдэлъ-фыбзэр кызэрагурылорэр. Зыбзэ пшлэрэ лъэпкъым икультурэ нахь нэлъасэ уфэхьу. Ыбзэкълэ узыдэгущыларэ цыфыр нахь кыппэблагъэ мэхьу.

Цыф лъэпкъ пэпчэ лъапсэ илэ, нэмыклэхэм къахэзыгъэщырэ, къахэзыгъэушхьафыхьырэ жаб-зи, хабзи илэх. Тэ, адыгэхэми, ильэсыбэ дэдэ зыныбжэ бзэ дахэ, бзэ бай, бзэ гъэшлэгъон тлул.

«Цыф лъэпкъым ыпсэр ыбз» зыфиорэ гушылэжыым гупшы-сэ ин хэлъ. Лъэужхэр зэкълэ-лэу дунаим ехыжыых, ау ахэм шылэклэ-псэуагъэу ялагъэм илгъэуж бзэм кыхьэнэ. Ахэм акълэхьыгъэри, хьугъэ-шлагъэу анэгъу клэкълыгъэри, ядини, ядунэеплъыкълэ, ягулэгъуи, ягушлуагъуи — клэкълэу къэплон хьумэ, агурэ ашхьхэрэ ихьы-кълыгъэр лъэпкъыр фэсакъызэ

ныдэлъфыбзэм ипхьуантэу щызэ-рехьэ. Бэшлагъэу дунаим ехы-жыгъэхэри, джырэ зэманым псэухэрэри, къэкълэшт лъэужхэри бзэм зэрэпхых. Лъэпкъым ыбзэ зыкълэуагъэ, ар шылэжэп! Ны-дэлъфыбзэр лъэпкъым еухьумэ-фэ ар мэлэсэу. Лъэужыбэмэ къагъэнэгъэ клэныр цыф лъэп-къым тепхыным нахь жьалы-мыгъэ дунаим тетэп. Джа пстэ-ури адыгэ гушылэжэу «Цыф лъэпкъым ыпсэр ыбз» зыфи-лорэм хэлъ.

Адыгабзэм шылэныгъэм ши-убытырэ чыплэр нахь ин зэрэ-хьугъэм ишыхьат урысыбзэм кълыгъоу ятлонэрэ къэралыгъуа-б

зэу тиреспубликэ зэрэащта-гъэр. Ар адыгэхэм ямызакъоу, ти-республикэ ис цыф лъэпкъхэм ащышхэми зэрагъашлэ.

Губзыгъэу, зэгъафэгъэу ады-габзэм угукълэ пшлэишлэу зэкълэ кыриплотыкълэ плэуагъэшт. Ищыкълэгъэ закълор — ныдэлъ-фыбзэр нахьыбэрэ бгъэфедэшт, къэлоклэ амал шлагъоу илэхэм уалыплъэшт, зэбгъэшлэшт. Щэмэджым уц римыупкълэмэ мзулэми. Джаш фэдэ бзэри, умыгъэфедэмэ, мэкълэуагъэ. Тиныдэлъфыбзэ тэ тымыгъэ-лъаплэмэ, зымы ыгъэлэпшлэштэп. Убзэ, уихабзэ о члэунэмэ, хэт ар клэиугъоена?! Бзэм лъэпкъыр щегъалэ, бзэр лъэпкъым ыгу, ижъ.

МАМЫЖЪ Жанн.

Адыгабзэмрэ литерату-рэмрэкълэ клэлэгъадж. Фэдз.

Гъогурыкълэным ишанхьэхэр къафалотатгъэх

Автоклубэу «Lucky Driver Club» зыфиорэмрэ BMW-клубымрэ ахэтхэр мы мафэхэм зэхэтхэу рес-публикэм игъогухэм арычъагъэх, нэужым Хьакуры-нэхьаблэ дэт еджэплэ-интернатим еклэуагъэх. Пшы-рылэ шьхьа-лэу ахэм ялагъэр мыщ члэс сабийхэм гъогурыкълэным ишанхьэхэм ащыгъэгъозэгъэнхэр ары.

Автоклубым ипащэу Екатерина Грицкевич кы-зэрэтилуагъэмклэ, мы интернатим ары республи-кэмклэ апэрэу кызыдэклэуагъэхэр. Иофтхьабзэр ныбжыкълэхэм яшлэишлэуагъэхэр зэхашагъ. Сыда плэмэ мы аужырэ ильэсхэм зыныбжэ имыкълэгъэ-хэр зыхэфэгъэ хьугъэ-шлагъэу гъогухэм атехьухьэ-хэрэм япчъагъэ хэхьуагъ. Мыщ фэдэ Иофтхьабзэхэр республикэм инэмыклэ районхэми, къалэхэми ащы-зэхашэнэу рахьухьагъ.

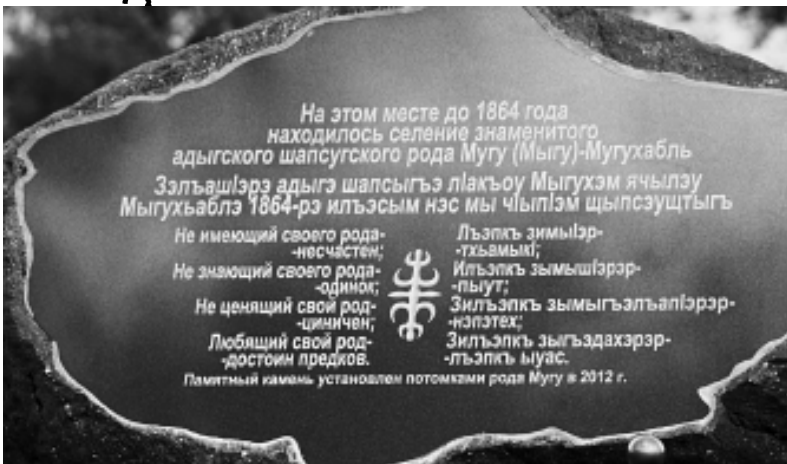
Клэлэцыкълэхэм гъогур зэпачы зыхьукълэ аналэ зы-тырагъэтын фэе лъэныкълэхэр, лъэсым ыкли авто-мобилыр зезыфэрэм япшэрылхэр, гъогурыкълэным ишанхьэхэр къафалотатгъэх ыкли ащ епхыгъэ джэгукълэ зэфэшхьафхэр афызэхашагъэх. Къэкълэгъэ хьакулэхэм клэлэцыкълэхэр ашлэишлэуагъэу ядэлугъэх ыкли упчлэхэм яджэуапхэр хэуагъэныгъэ ямылэу къараты-жыгъэх. Нэужым хьакулэхэм къахьыгъэ лэшлу-лушлэхэмрэ шлухьафтынхэмрэ сабийхэм арагыгъэх.

Еджэплэ-интернатим ипащэу Лпышэ Хьарыет ныбжыкълэ чанэу Иофтхьабзэр зэхэзышагъэхэм зэ-рафэрэзэр къариуагъ. Клэлэгъаджэхэм къафалуа-тэрэм нахьы мыщ фэдэ шысэхэр клэлэцыкълэхэм нахь алъышсыштгъэу ащ елгытэ. Кытклэхьухьэрэ лъэужхэр общественнэ шылакълэм хэщэгъэнхэм, тутыным, ар-къым пыщагъэ мыхьунхэм афэшлэ мыщ фэдэ Иоф-тхьабзэхэм мэхьанэшхо зэралэр клэуагъым ащ кылуагъ.

ПАТЛЫКЪО Анет.

Къуаджэу ШэхэкIэй и Мафэ ихэгъэунэ-фыкIын къоджэдэсхэр, къалэу Шъачэ, ТIопсэ районым, Темыр Кавказым иреспубликэ зэфэшъафхэм, IэкIыб къэралхэм къарыкIыгъэ хъакIэхэр хэлэжъагъэх. А мэфэкIым тэфэу Мыгухэм ялэкIо мыжъо тамыгIи Мыгухаблэ къыщызэIуахыгъ.

ШэхэкIэйишхом километри 3-кIэ пэIудзыгъэу МыгухаблэIэ заджэхэрэ чIыпIэ цIыкIу зэрэщыIэр, Кавказ заор зауыгъэм бIуж ащ зи зэрэщымыпсэужы-

ШэхэкIэй

къыIуагъ Адыгэ Хасэм итхьаматэу КIакIыхъу Мэджыдэ. — Хабзэ зэрэхъугъэу, къоджэдэсхэр кIэщакIо зыфэхъурэ Iоф-тхьэбзэ гъэшIэгъоныбэ мыщ

япашэхэм лъэшэу сафэраз Мыгухэм ялэкIо тамыгъэ игъэуцун епхыгъэ проектым къызэрэдырагъэштагъэм пае. Ар тамыгъэ къодыеп, ыпэкIэ тызэгурылон, тыздэдэсэун зэрэтыгъыштым ишыхъатэуи щыт.

щымэфэкIышхуагъ

рэр илэситIукIэ узэкIэIэ-бэжымэ зызэхэсэхым, лъэшэу згъэшIэгъогагъэ. Ащ нэсыфэ тIапсэ Адыгеим къышежъэу тIытэщтыгъэ. Нахьбэу Мыгухэр зыдэхэр Джэдэжъаблэрэ Ленинэхаблэрэ ары. Ау МыекIуапи, Адыгэкъали, ТэхъутэмыкIое районым, Краснодар, Урысыем ичIыпIэ зэфэшъафхэм, IэкIыб къэралхэм Мыгухэр ащэсэх. ТилэкIо ытIапсэ ШэхэкIэй къызэрэщэжъэрэ джащыгъур ары нылэп къызытIагъэр, — кIеIуатэ УФ-м игъогушI гъэшIуагъэу, АР-м изаслуженнэ псэолъэшIэу Мыгу Рэщыдэ.

лIэшIэгъу хэхъоныгъэшхо зышIыгъагъэм зэрэхъэхэрэмкIэ. Анахь макIэми хъадэхэр загъэ-тIытыгъэр илэс шьитф-шых фэдиз хъугъэ. Ащ кIеушыхъаты Мыгухэр пэсэрэ адыгэ лIакхэм зэращыщхэр.

Мыгухэм ялIакхэу унэгъуи-шъэрэ тIокIырэ фэдиз зыхъхэрэм гъэрэкIо зэхъхъу иIагъэм лIакхэм ытIапсэ къызышежъэрэ чIыпIэм мыжъо тамыгъэ щагъэуцунэу шырахъухь, ШэхэкIэйишхом щыпсэухэрэм къызыдырагъэштэгъэ проектым игъэцэкIэн мэзи 8 фэдизрэ пылтыгъэх.

— Iоф къызэрыкIоп зэшIотхыгъэр, — кIеIуатэ Мыгу Рэщыдэ. — Мыжъо тамыгъэм

иэскиз, ар зыдэ-щылгыщт чIыпIэр зэрэзтэгъэпсыхъэгъэ-щтымкIэ проек-тыр къэдгъэхъа-зырыгъэх. Къалэм, районым яхэбзэ Iэшъхэтетхэм, ШэхэкIэй къоджэ коим иадминистрацие ипашэу Бердые Руслан, чIыпIэ зыгъэIорышIэ-жыпIэу «Кич-май» зыфиIорэм итхьаматэу ЛIыф Хъалид яшIуагъэкIэ эскизым дегъэ-штэгъэнымкIэ

щызэрахъэ, гъэсэныгъэм, культурэм, спортым алъэныкъокIэ общественнэ мэхъанэ зиIэ про-ектхэр агъэцэкIэх.

— Адыгэхэм тарихъ шIэжэ дэгъу яI, — джарэуцтэу елы-тэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иде-путатэу, Дунэ Адыгэ Хасэм ивице-президентэу КIэрмыт Мухьдинэ. — ЛIэшIэгъубэмэ, илэс мин пчъагъэмэ къакIоцI гъогуу къэткIугъэр, тиблэкIы-гъэ илэхъэнэ шIагъохэр ыкIи илэхъэнэ тхьамыкIагъохэр ащ

ЛIэкIо тамыгъэм икыызэ-Iухьирэ ШэхэкIэй и Мафэ ихэгъэунэфыкIырэ зэрэзтэ-рагъэфагъэм мэфэкIыр нахь къыгъэдэхъагъ. Къалэу Шъачэ, ТIопсэ районым, Москва, Крас-нодар, Адыгеим, Къэбэртэе-БэлъкIарым, Къэрэщэе-Щэр-джэсым ялIыкIохэр, Абхъазым и Народноэ ЗэIукIэ ивице-спике-рэу Эмма Гамисония, Абхъа-зым и Президент иуполномо-ченнэу Темыр Кавказым идо-вольцэхэм зэдэлэжъэныгъэ адызIэ Ляля Чамагуа, кIэлэ-егъэджэ республикэ инсти-тутым ипашэу Ирина Куакуаскир, Абхъаз телерадиокомпанием ижурналистэу Сергей Чхиндже-рия, Тыркуем къыкIыгъэ Джан-тэмыр Нихъат ащ хэлэжъагъэх.

Мы мафэм шIэжэ зэхъхъэ зэрэщыIагъэм, Мыгухэм ялIэ-къо мыжъо тамыгъэ къызэрэ-зэIуахыгъэм анэмыкIэу, хы ШуцIэ Iушъом щыпсэурэ шап-сыгъэхэм я Адыгэ Хасэрэ Краснодар краим иадминист-рациерэ кIэщакIо зэрэхъугъэхэм тетэу Советскэ Союзым и ЛIыхъужъэу Ацумыжэ Айде-мыр ыцIэкIэ край зэнэкъокIоу дзюдомкIэ зэхашагъэм Шъачэ, ТIуапсэ, Адыгеим яспортсмен-хэр хэлэжъагъэх. МэфэкIыр Адыгеим лъэпкэ къашъохэмкIэ и Къэралыгъо академическэ ансамблэу «Ислъамыемрэ» лъэпкэ культурэхэмкIэ Псы-

щыIагъ, ятэжэ пIашъэхэм яхъадэ зыщагъэтилыгъэ къэхал-лэм дэхъагъэх.

МыекIуапэ щыпсэурэ шIэны-гъэлэжъэу, археологэу, профес-сорэу ЛэуптIэ Нурбий мы чIыпIэм фэгъэхъыгъэу бэ ешIэ.

— БлэкIыгъэ лIэшIэгъум ия 90-рэ илэхъэм яублэгъу Адыгэ къэралыгъо университетым тарихьымкIэ ифакультет исту-дентхэр, ШэхэкIэйишхом щыщ Гъошъо Аслъанрэ Ржавин Ай-дэмыррэ сигъусэхэу Мыгу-хаблэ сыщыIагъ, — ыгу къэ-кIыжы ащ. — МыжъокIэ кыгъэтIылыкIыгъэ къэунэхэм ащыщ горэм хъадэкъушъ-хъэхэу кыдгъотагъэхэм гуцаф тагъэшIыгъ ахэр Шытхьэлэ культуэрэу тIэрэ ия 14 — 15-рэ

Iофыгъохэр псынхIэу зэшIот-хын тIэкIыгъэ. Мыжъор псыхъоу Шъхъэгуащэ иIэгъо-блэгъу къыщыдгъотыгъ, Мые-кIуапэ имастерскойхэм ащыщ горэм ащ тырагъэуцогъэ лIэкIо тамыгъэр къыщашыгъ. Мы-зэу, мытIоу шIыхъафхэр Мыгу-хаблэ щытIыгъэх. ШэхэкIэй щыпсэурэ нахьыжъэхэм, ныб-жыкIэхэм ялахьышIу ахэм къахашыхъагъ. Гушъиэм пае, IэпыIэгъушхо кытфэхъугъэхэм ащыщых Хъушт Къасполэт, Ныбэ Батырбий, Гъошъо Ру-слан, Хъушт Заур, Гъошъо Аслъан ыкIи нэмыкIхэр. ЛIа-къом щыщхэм зэхалхъэгъэ сомэ миллион фэдизыр мы про-ектым пэIудгъэхъагъ. ТапэкIэ ащ изтэгъэпсыхъан джыри ты-дэлэжъыщт.

«Лъэпкэ зымыIэр — тхьа-мыкI; Илэпкэ зымышIэрэр — пыут; Зилэпкэ зымыгъэIаплэрэр — нэпэтэх; Зилэпкэ зыгъэдахэрэр — лъэпкэ ыуас» зыфиIорэ гушъы-Iэхэу ащ тэтхэм мэхъанэшхо зэряIэм укIэупчIэжыныу ишы-кIагъэл.

— Мы мемориалым игъэп-сын мы гъэмафэ чанэу Iоф зэрэдашIагъэр зекIо мин пчъа-гъэу мыщ блэкIыгъэхэм — псыкъефэх дахэхэр зэзыгъэ-лэзгъугъэхэм январылэзгъугъ, — кIеIуатэ хы ШуцIэ Iушъом щыпсэурэ шапсыгъэхэм яна-хьыжъэхэм яхэсашъхъэ итхъа-матэу Гъошъо Руслан. — Мыгухэм ялIэкIо тамыгъэ мы чIыпIэм къэкIорэ пстэуми дэгъоу алэзгъу.

— Цыф чанхэр, IофшIэныр зикIасэхэр, хъакIэхэм нэгъуи-хыгъэу апэгъокIыхэрэр бэу ШэхэкIэйишхом щэпсэх, —

къыхэнагъэх. ТишIэжэ ары мыщ, Мыгухаблэ, тыкъэзы-щагъэр. Я XIX-рэ лIэшIэгъум щыIэгъэ Урыс-Кавказ заом адыгэхэм тхьамыкIэгъошхоу къафыхыгъэр джы къызынэ-сыгъэми зэхэтэгъэшIэ. Краснодар краим иадминистрацие, къалэу Шъачэ, ПсышIопэ районым

шIуапэ дэт Гупчэм итворчес-кэ коллективхэмрэ яконцерткIэ аухыгъ. Къуаджэм ихэхъо-ныгъэ зилахьышIу хъышIы-хъагъэхэм, лъэныкъо зэфэшъ-хъафэхэмкIэ ащ ищытхъу язы-гъэIуагъэхэм а мафэм афэгъу-шIуагъэх.

НЫБЭ Анзор.

АДЫГЭМ ИДУНАЙ. АМЕРИКЭР

Сатыушыным фэлазэх

Адыгэм идунай зыфэдэр эдгэшлэнэу кьэралыгто пчъагэмэ тарагъахыгъэш, тильэп-кьэгъухэм агъэцэклэрэ Иофшлэнхэм, ясенэхьатхэм тызаклэупчлэк, нахыбэрэм зэхатхырэр зы джэуап — «унэе сатыушынм сыпыль». Кьызхэкыгъэр сшлэрэп, ау хэхэс адыгэхэр сатыушыным нахь фэлазэх. Зыщыпсэхэрэ кьэралыгто ильгъэпсыклэм елгытыгъэу ахэр кьэтэджих, фэдэ кьахъэу зэрэлжъэштхэр ашлэ. Ащ ишыхьат хэкум кьэзыгъэзжыгъэ тильэпкьэгъухэм кьызылауахыгъэ тучанхэр, шхалэхэр, даплэхэр...

Ащ фэдэу Америкэм тызэ-клэми, унэе хызмэт зэзыгъэулугъабэ тапэ кьифагъ. «Сервис. Мастер. Клинт». Америкэм шы-зэлъашлэрэ компание ин мыр. Икьутамэхэр штат пчъагэмэ арытых. Фыкьуагъэ зилэ унэхэр егъэкъэбзжыкх, ушыпсэхуш-ным фытырегъэпсыхьажыкх. Нью-Джерси дэт кьутамэр адыгэ клалэу Кьэбэртэе Мыхьамэт ышфэгъуэ егъэлажэ.

Кьэбэртэе Мыхьамэт — гъэкъэбзэн компание ипаш, штатэу Нью-Джерси шпэсу: «Нэбгырэ пчъагъэ Америкэм клоным клэнэцлы. Ящылэныгъэ дэгъоу мыщ цызэтырагъэпсы-хьаным энэуех. Сэри сыныб-жыкылэу, Иорданием сыкыкыл, мыщ сыкызыфкьуагъэр сип-сэуклэ хэхьоныгъэхэр езгъэ-шылхэу ары».

Кьэбэртэе Мыхьамэт кьы-зыщыгъэ Амман дэт политехни-ческэ институтым шеджагъ. Ди-зайнер сэнэхьат зэригъэгъотыгъ. А гъэсэныгъэр илэуытылэу 1991-рэ илгъэсым Америкэм Мыхьамэт кьэкьуагъ. Апэрэ илгъэхэм унэ гъэкъэбзжыным пылгыгъ. Зыгорэм фэлажъэзэ кьыхыгъ. Охътабэ темышлэу клэлэ нэутхэм унэе хызмэт ежыгъэлжъэнэу ыгу кьэкьыгъ. Унэ гъэкъэбзэн компаниеу Америкэм итхэм ащыщ горэм икьутамэ Нью-Джерси кьышызэлэуиыгъ.

Кьэбэртэе Мыхьамэт : «Псы кьызыкьуагъэхэм, машлор кьы-зыклэнэагъэхэм яунэ клэцлхэр тэгъэкъэбзжыкх. Стырымэр, бгъотэрымэр арытэгъэкьы. Цыф кьызырыклэхэм ямызакъоу, кьэралыгъоми лэнылэгъу тыфэхъу».

Иофшлэныр зэшлуахынымклэ ящыклэгъэшт лэм-псымэхэмклэ зэтэгъэпсыхьагъэх. Псы шлоир дэпкъым, джэхашьом кьахъы-щыштхэр, жьыр зыкьэбзжыштхэр, гъэгъушыплэхэр — амалэу шылэ пстэури алэкълэ.

Дэр Фэуаз — компаниеу «Сервис. Мастер. Клинт» зыфиорэм Иоф шешлэ: «Нью-Джерси оцхыкхэр илгъэс реным кьэбэкьы. Псыхьохэм зыкьалэ-тэу а зы илгъэсым цэ, ллэ фэдизрэ кьыхэкьы. Атлантическэ хышхоу штатыр зыклэрытми ошлэ-дэмышлэ Иоф бэрэ кьа-фехьы. Жьыхьарзэхэм цыф-хэр агъэгъумэкьы зэнытых. Ары

нэпчэ Иофшлэныр тихъой».

«Америкэм шыпсэхэрэм яп-сауныгъэ аналэ лгъэшэу тыра-гъэты. Зыфэсакъыжыкх», — кьыхегъэщы Дэр Фэуаз. Компа-нием ар зыщылажъэрэр илгъэсипл хьугъэ. «Бгъотэрымэр, стырымэр, жьэрымэр унэм иоу дэпкъ бгъур илэу «американхэр» зы сыхьати ащ пфисыштхэп», — ело.

Унэм ыклол закьоп зэтырагъэ-уцожьырэр. Ащ ит хьаппыпхэри агъэкълэжыкх. Псэуалгъэхэр компа-нием кьащэхэш, шагъэкъабзэх.

Зэкълэмклэ компанием нэбгы-рэ 35-рэ шэлажъэ. Ау ищы-клагъэмэ, охътэ гъэнэфагъэм Иоф зэрагъэшлэрэ цыфхэр аштэх. Пшъэрылгытм иинагъэ елгы-тыгъэу якупхэм ахагъахьо. Нэб-гыришгъэм нагъэсэуи кьыхэкьы. Гушылэм пае, 2001-рэ илгъэсым зэфэдэ унэ лгъэгитлур Нью-Йорк кьызыщагъоом, Кьэбэртэе Мы-хьамэт икомпание лэнылэгъу хьугъагъэхэм ащыщ. Ащыгъум псынклэу ипшъэрылгытхэр зэри-гъэцэклагъэхэм фэшл шытхьу тхытхэр Нью-Джерси исенатор кьафигъэшпшагъэх.

Хьагъурхэм ядаплэ Нью-Джерси дэт

Америкэм сатыу цыкьлэ е гу-рыт кьышызэлупхыныр лэшлэх. Пшлэрэр цыфхэм ящыклагъэмэ, фэдэкъэкьуаплэ бгъотышт. Хьа-гъур Марьуан 1972-рэ илгъэсым Нью-Джерси кьэкьуагъ. Бэр ышлэштыгъэп, унэ илагъэп, мылькуи лэкълэлыгъэп. Хзы-щыжыгъгъэр шлэныгъэу илагъэр ары.

Хьагъур Марьуан — дакло,

Нью-Джерси ит кьалэу Уэйн шпэсу: «Сятэ клэлэгъаджэ-щыгъэ. Сэри университетым сычлэгъахъэ шлоигъуагъ. Ау сэ еджэным ащ фэдизэу сыфэкъу-лаищыгъэп. Дэнымклэ курэхэр кьэсыхыгъэх. Америкэм сы-кьызэклом, синасыпти а сэнэ-хьатыр слэкълэлыгъ. Ары сыхэ-зыщыжыгъгъэр».

Марьуан инасып иунэгъо на-сып хъугъэ. Апэрэ лэнылэгъу фэхъугъагъэр ишъхьэгъус. Даклэ ащи ригъэшлагъ ыкли нэбгы-ритлум унэ сатыу зэдагъэпсыгъ. Цэу фашыгъэр — «Хьагъурхэм ядаплэ».

Хьагъур Илхьам — дакло, Нью-Джерси ит кьалэу Уэйн шпэсу: «Илгъэс 30 фэдиз хъугъэ мы даплэм тызчылажъэрэр. Унэгъо-унагъоу цыфхэр кьыт-фэкълэх. Гъунэгъоу мы чыплэм чыпсэхъэрэм зэкълэми таишлэ хьу-жыгъгъэ. Тилоф зэрэдгъэцэкълэрэм егъэразэх».

Хьагъур зэшъхьэгъусэхэр зэкьоджэгъух. Сирием итыгъэ кьуаджэу Гъензиуан кьышы-хьугъэх. Илхьам иунагъо игъусэу Америкэм кьэкошыгъ. Илгъа-кьоклэ ар Лгъэпцлэрыкьохэм ащыщ. Апэрэ илгъэхэр зэрэ-кьыныгъэхэр ыушъэфырэп. Зэ-шыпхуиуплэу зэшиплэу хьуштыгъэх. Ежыр анахы-жыгъ. Еджаплэр кьэзыхыгъэ пшъэшъэжыер Америкэм кьызырэкьлоу Иофшлэныр ыублагъ.

Хьагъур Илхьам: «Универ-ситет тычлэхъанэу амал ти-лагъэп тэ. Тыкьызырэкьлоу Иоф-шлэныр едгъэжыагъ. Кьын ма-клэп зэнытыгъгъэр мы лгъэныкьом ищылэкълэ тыхэгъозэфэ. Укьы-зыщыгъгъэр егъашлэми тыгыгъу-ишэштэп. Ау мы кьэралыгъоми тгъапсэ цытыдызгъ. Тиклалэхэр мыщ кьыщытэдджыгъэх. Тлэкьл-тлэкьлэуэ уесэжышъ, уиэхэгъэу фэдэ мэхъужыкх».

Хьагъурхэм клэлитлу ял. Ны-тыхэм алгъэгъуэ кьыныгъохэр ахэм апэчыжъэх, шылэкълэ лэшлэхым кьыхэтэджагъэх. Зэ-рысхэ кьэралыгъом ыбзи, ихабзи дэгъоу ашлэх, америкэ псэуклэм фытегъэпсыхьагъэх. Шыпкэ, адыгэ нэшанхэр зэрэхмылхэм ны-тыхэр егъэгъумэкьых, ау Ио-фым изыгет зэблахъунклэ кьары-унчъэх. Мыщ фэдэ гумэкьыгъо Америкэм шыпсэурэ унэгъо пстэуми ял. Джы кьызнэсыгъэм хымэ хэгъэгум шыпсэуэ бзэ-

ри, хабзэри мэкьодых. Кьэзы-гъэнэжыштхэ закьор хэкум екьурэ гъогур ары. Ау зыщы-лэныгъэ зэтеуцогъэ Хьагъурхэм афэдэхэм кьызырамыгъэзжы-щтыр аушъэфырэп. Марьуан логъогогъо Адыгеим кьэкьуагъ. Хэкур ыкли зыхьэкълэгъэ илгъэ-кьокьыгъэх. Лгъэлоу кьытфигъэ-загъэм елгытыгъэу Адыгеим шыпсэурэ Хьагъурхэм исэлам фабэ анэтэгъэсыжы.

Лгъэпкъ лгъэмыджыр ыгъэпытагъ

Нью-Йорк шыпсэурэ тильэп-кьэгъу цлэрылоу, Дунэе Адыгэ Хасэм хэтэу Хилми-Щашлэ Мадждэ ыдэжэ пчыхьэр хэкь-отагъэу тыклогъагъ. Шлэныгъэ-лэжэ цлэрылом адыгэ ныбжыкь-клэхэм ятхыгъэхэр ыуплъэкьлхэу тытефагъ. Кьызырэтлуагъэмклэ, Черкес фондэу америкэ адыгэ-хэм агъэпсыгъэм гъэсэныгъэм-клэ ныбжыкьлэхэм апае зэнэкь-кьухэр зэхещэх. Ащ кьырахы-лэгъэ Иофшлагъэхэр Мадждэ ыуплъэкьлхыгъэх.

Хилми-Щашлэ Маджда — шлэныгъэлжэ, Нью-Йорк шпэсу: «Уадыгэмэ, сьид фэдэ нэшана пхэлъынхэ фаехэр? Лгъэпкъым итарихъ, икультура зыфэдэр, Нью-Джерси и Ады-гэ Хасэ еплъыкьлэу фашырэп. Мыщ фэдэ упчлэхэм яджэуап-хэр ныбжыкьлэхэм кьатхыгъэх. Нахь Иофшлэгъэ дэгъухэр кьа-зыгъэхьыгъэхэр ашпэрэ еджа-плэхэм ачлэхъанхэмклэ Черкес фондэу лэнылэгъу афэхъушт».

Мадждэ кьыуагъэм зэфэхьы-сыжэ тигъэшлыгъ. Хэхэс адыгэм непэ зыкьызыриушъумэжыщтыр игугъоу, екьолэкьлэу кьымыгу-пшысыжыкьэр шылэп. Ныбжыкь-клэхэр адыгэ Иофхэм зыгорэу-цтэу апагъэлъынхэм ыуж итых. Адыгагъэм клэгъэгъушлхэм пае университетым зэрэщеджэштхэ ахыщэри афатынэу фэхъазырых.

Хилми-Щашлэ Маджда: «Тигъашлэм лгъэпкъым икьэу-хъумэн тыфэбэнагъ. Ау сьид тилэн, тлэкълэклых тиньдэлъ-фыбзи, тихабзи. Ар анахь гумэкьл инэу тильэпкъ непэ ил.

Сэ сятэрэ сянэрэ кьысфалъ-хьэгъэ ньдэлъфыбзэр сильфы-гъэхэм мары язгъэшлэжышъу-гъэп. Затэгъэптыхьэу, «ады-габзэ нэмыкьлэ зытари кьы-шъослоуштэп» слоуи кьыхэкьы-щыгъэ. Ау о адыгабзэкълэ яоло, ежъхэр инджылызыбзэкълэ кьэгъушылэжыкх».

Гушылэгъур зэрэтыублэу Ма-дждэ анахь гууэу илэр кьыт-фырилотыкьлыгъ. Клэлитлурэ пшъэштылурэ илэшъ, клэлэ на-хыжыкь ары нылэп адыгабзэр зылултыр. Ари хэкум кьуи, илгъэ-сие кьызытыр ары бзэр зызы-ригъэшлагъэр. Ежъ Мадждэ игъашлэм лгъэпкъ Иофхэм ауж итыгъ. Ятэу Хьабжыкьо Саид-паша ал-Муфти адыгэгъэшхо хэлъыштыгъэ. Ар Иорданием икьэралыгъо Иофшлэ иныгъ, илгъэс зэкълэлыкьлэхэм Парла-ментым идепутатыгъ, министр-ствэ зэфэшъхьафхэр ыгъэло-рышлэштыгъэх. Адыгэ Иофыр лгъы-гъэкьотэнымклэ апэ ятэ иупчлэ-жыгъугъэмэ, нэужым ишъхьэ-гъусэ ащ ычпылэ ихьагъ. Ща-шлэ Джаудэт Сирием кьышы-хьугъ, Джолан заом ыуж Аме-рикэм кьэкьуагъ.

Хилми-Щашлэ Маджда: «ООН-м иллыкьло гъэло-рышлэ-плэу Нью-Йорк дэтым сипхьэ-гъусэ шылэжъэнэу кьагъэ-кьлогъагъ. Джар тикъэкошыкьлэ хъугъэ. Сиклалэхэри мыщ кьы-щыхыгъгъэх ыкли лгъапсэ ща-дызгъ».

Мадждэ Америкэм кьызы-рэкьлоу Колумбийскэ универси-тетэу Нью-Йорк дэтым Иоф шиллэнэу ригъэжыагъ. Ишъхьэ-гъусэу Джаудэт Хилми (дунаим ехыжыкь) зыщылажъэштгыгъэ ООН-ми араб кьэралыгъохэм яллыкьлоу шылэхэм ясабылхэр шыригъаджэштгыгъэх. Арапыбзэ аригъашлэштыгъэ. Мадждэ Ады-гэ хэкум пчъагъэрэ кьэкьуагъ. Дунэе Адыгэ Хасэм изэфэхсэм Америкэм иллыкьлоу ар ахэла-жъэштгыгъэ. Лгъэпкъ лгъэмыджыр ыгъэпытэным илахь ин хиль-хьагъ. А Иофшлэныр непи щигъэтырэп. Мадждэ ыныбжыкьлэ кьытефэу зыгъэсэфынэу лгъэ-сыжыкьгъэми, ишлэныгъэ лгъэ-пкъым фегъэлажэ. Бзэшлэныгъэу ыушэтыгъэхэр ыгъэфедэхэзэ, электроннэ черкес-инджылыз гушылалэ зэхигъэуцагъ. Мэкъэ егъэкьлуным джырэклэ Иоф дешлэ. Мадждэ фэдэу зыщыпсэхэрэ кьэралыгъохэм лгъэаплэхэм ащынэсыгъэхэу, ялофшлэгъухэм осэ ин кьафашлэу Америкэм тильэпкъэгъухэм мымакьлэу та-щылукьлагъ. Мы хэгъэгум иза-кьоп ар, нэмыкьлэ лгъэныкьохэми адыгэм шэлэгъэ ин зэрэхэлъыр, зыхэтхэм язэгъэу, агурылоу ыкли шлуагъэ кьыхьэу зэрэлажъэрэр ащыдгъэунэфыгъ.

ТИЭШЪУ Светлан.
Адыгеим изаслуженнэ жур-налист.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

«Федеральнэ мэханэ зилэ чыопс чыплэхэу лъэшэу къагъэгъунэхэрэм ащыпсэурэ, Урысые Федерацием и Тхылъ Плъыжь дэхъэгъэ псэушхъэхэр ахэмытхэу, зэшэклонхэ альэкышчт псэушхъэхэмкIэ Изын тхылъ ятыгъэныр» зыфилорэр Адыгэ Республикэм псэушхъэхэмрэ псы биологие къэкIуапIэхэмрэ якъэухъумэнкIэ ыкIи ягъэфедэнкIэ и ГъэлорышIапIэ зэригъэцэкIэшт Административнэ регламентыр ухэсыгъэным ехылагъ

2009-рэ илъэсым бэдзэогъум и 24-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 209-р зытетэу «ШэкIоным, псэушхъэхэм япчъагъэ къызтэгъэнэжыгъэным, Урысые Федерацием изаконодательнэ акт зауIэмэ зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэм яхылагъ» зыфилорэм, 2010-рэ илъэсым бэдзэогъум и 27-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 210-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэIо-фашIэхэр гъэцэкIэгъэнхэм ехылагъ»

зыфилорэм адиштэу унашъо сэшIы:

1. «Федеральнэ мэханэ зилэ чыопс чыплэхэу лъэшэу къагъэгъунэхэрэм ащыпсэурэ, Урысые Федерацием и Тхылъ Плъыжь дэхъэгъэ псэушхъэхэр ахэмытхэу, зэшэклонхэ альэкышчт псэушхъэхэмкIэ Изын тхылъ ятыгъэныр» зыфилорэр Адыгэ Республикэм псэушхъэхэмрэ псы биологие къэкIуапIэхэмрэ якъэухъумэнкIэ ыкIи ягъэфедэнкIэ и ГъэлорышIапIэ

зэригъэцэкIэшт Административнэ регламентыр гуадзэм диштэу ухэсыгъэнэу.

2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Указым кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
Юныгъом и 18, 2012-рэ илъэс
N 182

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Къэралыгъо фэIо-фашIэу «Дзэм къулыкъу щызыхъырэм икIэлэцIыкIу пае ахъщэ IэпыIэгъу гъэнэфэгъэныр ыкIи мазэ къэс ятыгъэныр» зыфилорэр гъэцэкIэгъэным пае Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламент ухэсыгъэным ехылагъ

2010-рэ илъэсым бэдзэогъум и 27-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 210-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэIо-фашIэхэр гъэцэкIэгъэнхэм ехылагъ» зыфилорэм (Урысые Федерацием изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2010, N 31, я 4179-рэ ст.; 2011, N 15, я 2038-рэ ст.; 2011, N 27, я 3880-рэ ст.; 2011, N 29, я 4291-рэ ст.; 2011, N 30 (а 1-рэ Iахъ), я 4587-рэ ст.; 2011, N 30 (а 1-рэ Iахъ), я 4587-рэ ст.; 2011, N 49 (я 5-рэ Iахъ), я 7061-рэ ст.; 2011, N 27, я 3873-рэ ст.), Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2011-рэ илъэсым бэдзэогъум и 12-м ыштэгъэ унашъоу N 138-р зытетэу «Къэралыгъо пшъэрылъхэм ягъэцэкIэнкIэ административнэ регламентхэмрэ къэралыгъо фэIо-фашIэхэм язэхэцэнкIэ административнэ регламентхэмрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкIэкIо органхэм къызэрэхахыхэрэ ыкIи зэрахъсэхэрэ шIыкIэм ехылагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2011, N 7), Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рэ илъэсым шэкIогъум и 12-м къыдэкIыгъэ унашъоу N 218-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иIофыгъохэр» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2009, N 11, 12; 2010, N 1, 2, 4, 5, 10, 11, 12; 2011, N 5, 7, 8, 10, 11) адиштэу унашъо сэшIы:

1. Къэралыгъо фэIо-фашIэу «Дзэм къулыкъу щызыхъырэм икIэлэцIыкIу пае ахъщэ IэпыIэгъу гъэнэфэгъэныр ыкIи мазэ къэс ятыгъэныр» зыфилорэр гъэцэкIэгъэным пае Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламент гуадзэм диштэу ухэсыгъэнэу.

2. Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ ИофшIэнымкIэ ыкIи цIыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмкIэ ичIыплэ органхэм япашэхэм мы Административнэ регламентыр къыдалыгътэнэу дзэм къулыкъу щызыхъырэм икIэлэцIыкIу пае ахъщэ IэпыIэгъу агъэнафэ ыкIи мазэ къэс араты зыхъукIэ.

3. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэIо-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ гупчэм» ипашэ дзэм къулыкъу щызыхъырэм икIэлэцIыкIу пае ахъщэ IэпыIэгъу гъэнэфэгъэнымкIэ ыкIи мазэ къэс ятыгъэнымкIэ документхэм яштэн епхыгъэ Иофыр Административнэ регламентым диштэу зэхичэнэу.

4. Къэбар-правовой отделым ипашэу О. В. Долголенкэм:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкIэкIо органхэм яофициальнэ Интернет-сайт аригъэхъанэу;

— мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейм», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр» зыфилорэм къащыхаутыным пае аIэкигъэхъанэу;

— Урысые Федерацием исубъектхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхъаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэлорышIапIэ Iэкигъэхъанэу.

5. КIуачIэ ямыIэжъэу лъытэгъэнэу:

— Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ

хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2009-рэ илъэсым бэдзэогъум и 16-м ышIыгъэ унашъоу N 145-р зытетэу «Къэралыгъо фэIо-фашIэу «Бзылфыгъэ лъэрымыхъэу зилI дзэм къулыкъу щызыхъырэм зэтыгъо ахъщэ IэпыIэгъу, дзэм къулыкъу щызыхъырэм икIэлэцIыкIу пае мазэ къэс ахъщэ IэпыIэгъу афэгъэуцугъэныр ыкIи ятыгъэныр» зыфилорэр гъэцэкIэгъэным пае Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламент ухэсыгъэным ехылагъ» зыфилорэм;

— Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ илъэсым гъэтхалэм и 9-м ышIыгъэ унашъоу N 48-р зытетэу «Къэралыгъо фэIо-фашIэу «Бзылфыгъэ лъэрымыхъэу зилI дзэм къулыкъу щызыхъырэм зэтыгъо ахъщэ IэпыIэгъу, дзэм къулыкъу щызыхъырэм икIэлэцIыкIу пае мазэ къэс ахъщэ IэпыIэгъу афэгъэуцугъэныр ыкIи ятыгъэныр» зыфилорэр гъэцэкIэгъэным пае Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламент зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм ехылагъ» зыфилорэм.

6. Мы унашъор зэрагъэцэкIэрэм министрэм иапэрэ гуадзэу А. Т. Осмэным гъунэ лъыфынэу.

7. Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфипшI зытешIэкIэ мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ
социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэу
Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 3, 2012-рэ илъэс
N 137

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Къэралыгъо фэIо-фашIэу «Тамыгъэу «Урысыем идонор гъэшIуагъ», «СССР-м идонор гъэшIуагъ» зыфагъэшъошагъэхэм илъэс къэс ахъщэ ятыгъэныр» зыфилорэр гъэцэкIэгъэным пае Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламент ухэсыгъэным ехылагъ

2010-рэ илъэсым бэдзэогъум и 27-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 210-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэIо-фашIэхэр гъэцэкIэгъэнхэм ехылагъ» зыфилорэм (Урысые Федерацием изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2010, N 31, я 4179-рэ ст.; 2011, N 15, я 2038-рэ ст.; 2011, N 27, я 3880-рэ ст.; 2011, N 29, я 4291-рэ ст.; 2011, N 30 (а 1-рэ Iахъ), я 4587-рэ ст.), Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2011-рэ илъэсым бэдзэогъум и 12-м ыштэгъэ унашъоу N 138-р зытетэу «Къэралыгъо пшъэрылъхэм ягъэцэкIэнкIэ административнэ регламентхэмрэ къэралыгъо фэIо-фашIэхэм язэхэцэнкIэ административнэ регламентхэмрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкIэкIо органхэм къызэрэхахыхэрэ ыкIи зэрахъсэхэрэ шIыкIэм ехылагъ» зыфилорэм, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рэ илъэсым шэкIогъум и 12-м къыдигъэкIыгъэ унашъоу N 218-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иIофыгъохэр» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2009, N 11, 12; 2010, N 1, 2, 4, 5, 10, 11) адиштэу унашъо сэшIы:

1. Къэралыгъо фэIо-фашIэу «Тамыгъэу «Урысыем идонор гъэшIуагъ», «СССР-м идонор гъэшIуагъ» зыфагъэшъошагъэхэм илъэс къэс ахъщэ ятыгъэныр» зыфилорэр гъэцэкIэгъэным пае Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламент гуадзэм диштэу ухэсыгъэнэу.

2. Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ ичIыплэ органхэм япашэхэм тамыгъэу «Урысыем идонор гъэшIуагъ», «СССР-м идонор гъэшIуагъ» зыфилорэр зыфагъэшъошагъэхэм илъэс къэс ахъщэ ятыгъэнымкIэ документхэм яштэн тегъэпсыхъэгъэ ИофшIэныр Административнэ регламентым диштэу зэхачэнэу.

3. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэIо-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ гупчэм» ипашэ тамыгъэу «Урысыем идонор гъэшIуагъ», «СССР-м идонор гъэшIуагъ» зыфилорэр зыфагъэшъошагъэхэм илъэс къэс ахъщэ ятыгъэнымкIэ документхэм яштэн тегъэпсыхъэгъэ ИофшIэныр Административнэ регламентым диштэу зэхэцэгъэным ыналэ тыригъэтынэу.

4. Къэбар технологиехэмкIэ отделым ипашэу М. В. Семенцовымрэ, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Программэхэмрэ техникэ амалхэмрэ языгъэгъотырэ гупчэм» ипашэу Е. Г. Русалееварэ автоматизированнэ системэу «Зытефэрэ нэбгырэ пэпчэ социальнэ IэпыIэгъу егъэгъотыгъэныр» зыфилорэм иIофшIэн Административнэ регламентым диштэу зэхэцэгъэным аналэ тырагъэтынэу.

5. Къэбар-правовой отделым ипашэу О. В. Долголенкэм:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт ригъэхъанэу, гъэзетхэу «Советскэ Адыгейм», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкIырэ сборникэу «Адыгэ

Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр» зыфилорэм къащыхаутыгъэным пае аIэкигъэхъанэу;

— Урысые Федерацием исубъектхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхъаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэлорышIапIэ Iэкигъэхъанэу.

6. Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ илъэсым бэдзэогъум и 29-м ышIыгъэ унашъоу N 22817-р зытетэу «Къэралыгъо фэIо-фашIэу «Тамыгъэу «Урысыем идонор гъэшIуагъ», «СССР-м идонор гъэшIуагъ» зыфагъэшъошагъэхэм илъэс къэс ахъщэ ятыгъэныр» зыфилорэр гъэцэкIэгъэным пае Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламент ухэсыгъэным ехылагъ» зыфилорэм кIуачIэ имыIэжъэу лъытэгъэнэу.

7. Мы унашъор зэрагъэцэкIэрэм министрэм игуадзэу Т. Н. Галактионовам гъунэ лъыфынэу.

8. Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфипшI зытешIэкIэ мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ
социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэу
Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 6, 2012-рэ илъэс
N 147

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ИофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет иунашъу

Иашэхэмрэ къагъээрэ пкъыгъохэмрэ ежъ-ежырэу къэзытыхэрэм ахъщэ зэралэклагъэхьащт шыклэр ухэсыгъэным ехылагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2012-рэ илъэсым бэдзэогъум и 4-м ышIыгъэ унашъоу N 153-р зытетэу «Хэбзэнчъэу алыгъ Иашэхэр, щэ-гынхэр, къагъээрэ пкъыгъохэр ежъ-ежырэу къатыным ахъщэклэ клэгъэгъушIу-гъэнхэмкIэ шIэгъэн фаехэм яхылагъ» зыфиIорэм диштэу **унашъо сэшIы:**

1. Хэбзэнчъэу алыгъ Иашэхэмрэ къагъээрэ пкъыгъохэмрэ ежъ-ежырэу къы-зэратырэм пае ахъщэ зэралэклагъэхьащт шыклэр гуадзэм диштэу ухэсыгъэнэу.
2. Мы унашъор зэрагъэацIэрэм гъунэ лъысфынэу сшъхьэклэ зыфэсэгъаз.

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ИофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхьаматэу **ШЪХЪЭЛЭХЪО** Аскэр

къ. Мыекъуапэ,
Юныгъом и 11, 2012-рэ илъэс
N 90

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ИофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет 2012-рэ илъэсым Юныгъом и 11-м ышIыгъэ унашъоу N 90-р зытетым игуадз

Иашэхэмрэ къагъээрэ пкъыгъохэмрэ ежъ-ежырэу къэзытыхэрэм ахъщэ зэралэклагъэхьащт шыклэр

1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2012-рэ илъэсым бэдзэогъум и 4-м ышIыгъэ унашъоу N 153-р зытетэу «Хэбзэнчъэу алыгъ Иашэхэр, щэ-гынхэр, къагъээрэ пкъыгъохэр ежъ-ежырэу къатыным ахъщэклэ клэгъэгъушIу-гъэнхэмкIэ шIэгъэн фаехэм яхылагъ» зыфиIорэм, Адыгэ Республикэм хэгъэгъу клонI ИофхэмкIэ иминистрэ 2012-рэ илъэсым бэдзэогъум и 9-м ышIыгъэ унашъоу N 449-р зытетым адиштэу мыр къагъэхьазырыгъ.

2. Хэбзэнчъэу алыгъ Иашэхэмрэ къагъээрэ пкъыгъохэмрэ ежъ-ежырэу къызэратырэм пае ахъщэ афагъэхьы Адыгэ Республикэм хэгъэгъу клонI ИофхэмкIэ и Министерствэ мыщ фэдэ документхэр къа-зылэклагъэхьэхэклэ:

- 1) документхэм акIыгъу тхыгъэр;
- 2) уголовнэ Иоф къазэрапамыIэтыщтым ехылагъэ унашъор;
- 3) Урысыем и МВД ичIыплэ орган Иашэр, щэ-гынхэр ылыгъынхэу зэриштагъэм ехылагъэ квитанцием икопие;

4) Иашэр, щэ-гынхэр зэралахыгъэхэм ипротокол е ахэр ежъ-ежырэу араты зэрашIоигъом ехылагъэ лъэIу тхылъым икопие;

- 5) зэратыгъэр къэзыушыхьатырэ тхылъыр;
  - 6) Иашэр, щэ-гынхэр, къагъээрэ пкъыгъохэр ежъ-ежырэу къызэратырэм пае ахъщэ къалукIэнымкIэ амалэу щыIэхэм яхылагъэ зэфэхьысыжыр;
  - 7) гражданиным ипаспорт икопие;
  - 8) ахъщэр банкым къыщызIуахырэ лицевой сче-тым игъэхьэгъэным ехылагъэ лъэIу тхылъэу Адыгэ Республикэм лъэпкъ ИофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхьаматэ ыцIэклэ тхыгъэр;
  - 9) сберегательнэ книжкэм е банк картэм илице-вой счет икопие.
3. Ежъ-ежырэу Иашэрэ къагъээрэ пкъыгъохэмрэ къырахьылIэ къэс ахъщэ аратыным пае Адыгэ Рес-публикэм лъэпкъ ИофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащы-псэурэ тильэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ

ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхьа-матэ унашъо къыдегъэклэ.

4. Хэбзэнчъэу алыгъ Иашэр ежъ-ежырэу къызэ-ратырэм пае ахъщэу алэклагъэхьащтым епхыгъэ хьар-джхэм атефэщтыр программэу «2012 — 2014-рэ илъэсхэм хэбзэуконыгъэхэр ямыгъэшIыгъэнхэр» зыфиIорэр гъэцIэклэгъэным пае Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыщыдэлъытэгъэ бюджет мылкъум къыхагъэкIышт.

5. Хэбзэнчъэу Иашэрэ къагъээрэ пкъыгъомрэ зыIы-гыгъэхэм ежъ-ежырэу къызэратырэм пае Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2012-рэ илъэ-сым бэдзэогъум и 4-м ышIыгъэ унашъоу N 153-р зытетэу «Хэбзэнчъэу алыгъ Иашэхэр, щэ-гынхэр, къа-гъээрэ пкъыгъохэр ежъ-ежырэу къатыным ахъщэ-клэ клэгъэгъушIу-гъэнхэмкIэ шIэгъэн фаехэм яхы-лагъ» зыфиIорэм шагъэнэфагъэм фэдиз ахъщэр чIы-фэт организациехэм къащызIуахыгъэ лицевой сче-тым агъакло.

Тэхъутэмыкье районымкIэ зы мандат зиIэ хэдзыпIэ коеу N 25-мкIэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкIэ кандидатхэу атхыгъэхэм 2011-рэ илъэсым хахъоу ыкIи мылкъоу яIагъэхэм яхылагъэ къэбархэр

Бастэ Хысэ Джанхьот ыкъом пстэумкIи хахъоу иIагъэмрэ ащIэ къэкIуапIэхэмрэ: сомэ 261261,49-рэ — пшъэдэклъыжъэу ыхьырэмкIэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиIэ обществэу «Элитный Хлеб»; сомэ 49532454,55-рэ — предприниматель ИофшIэн.

Чыгу Iахъхэр: Адыгэ РеспубликэмкIэ Тэхъутэмы-кье районым — кв.м 4015-рэ, кв.м 2500-рэ; Красно-дар краймкIэ къалэу Краснодар — кв.м 3962-рэ; Адыгэ РеспубликэмкIэ Тэхъутэмыкье районым — кв.м 504-рэ; Краснодар краймкIэ къалэу Красно-дар — кв.м 4812-рэ; Адыгэ РеспубликэмкIэ Тэхъу-тэмыкье районым — кв. м 44470-рэ, кв. м 36886-рэ, кв.м 5359-рэ, кв.м 5385-рэ, кв.м 3332-рэ, кв.м 15530-рэ, кв.м 433-рэ, кв.м 21436-рэ, кв.м 4979-рэ.

Унэхэр: Адыгэ РеспубликэмкIэ Тэхъутэмыкье районым — кв. м 270,5-рэ; Республикэу Кипр, къ. Лимассол — кв. м 220-рэ; Адыгэ РеспубликэмкIэ Тэхъутэмыкье районым — кв. м 564,1-рэ.

Фэтэрхэр: Республикэу Австриер, къ. Венэ — кв. м 190-рэ.

Гаражхэр: Республикэу Австриер, къ. Венэ — кв. м 36-рэ.

НэмыкI амыгъэкощырэ мылкъоу иIагъэр: Красно-дар краймкIэ къалэу Краснодар — кв. м 2530,5-рэ, кв. м 2083,5-рэ.

Псым тет транспортхэр: катерэу Sunseeker «Manhat-tan66», 2005-рэ илъэсым къыдагъэкIыгъ; «SeaDoo «Wake 230», 2012-рэ илъэсым къыда-

гъэкIыгъ; автомобиль псынIэу LAND ROVER «RANGE ROVER», 2011-рэ илъэсым къыдагъэкIыгъ; Тойота Highlander, 2011-рэ илъэсым къыдагъэкIыгъ; Лексус LX-570, 2008-рэ илъэсым къыдагъэкIыгъ; Bentley CONTINENTAL, 2008-рэ илъэсым къыда-гъэкIыгъ.

Банкхэм ахъщэу арылтыгъэр зыфэдызыр: зIуыхыгъэ Iахъзэхэлэ обществэу «Альфа-Банк» — сомэ 2198290-рэ, сомэ 195750-рэ, сомэ 78,3-рэ, сомэ 2021217,47-рэ, сомэ 15660000-рэ; зIуыхыгъэ Iахъзэхэлэ обществэу «Внешторгбанк» — сомэ 11867-рэ, зIуыхыгъэ Iахъзэхэлэ обществэу «Сбербанк России» — сомэ 1200-рэ, LAIKIBANK — сомэ 162033,9-рэ; RAIFFEISEN BANK — сомэ 1294162-рэ.

Акциеу иIагъэхэр ыкIи нэмыкIэу коммерческэ организациехэм зэрахэлэжыагъэр: пшъэдэклъыжъэу ахьырэмкIэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиIэ обществэхэу «Прогресс-К» — иIахъэу хэлъыр проценти 100; «Ад-рус» зыфиIорэм иIахъыр процент 50; «Аукционная компания «Атей» зыфиIорэм иIахъыр проценти 100.

Къэлэжъутэко Тимур Александр ыкъом пстэумкIи хахъоу иIагъэмрэ ащIэ къэкIуапIэхэмрэ: сомэ 60000 — муниципальнэ гъэпсыкIэ зиIэ «Ябло-новскэ къэлэ псэупIэм» инароднэ депутатхэм я Со-вет; сомэ 20000 — Дэрбэжъом иунэе предприятие.

Чыгу Iахъхэр: Адыгэ РеспубликэмкIэ Тэхъутэ-мыкье районым — кв. м 28700-рэ.

Фэтэрхэр: Адыгэ РеспубликэмкIэ Тэхъутэмыкье районым — кв. м 39,6-рэ.

Автомобиль псынIэу BMW X5, 2007-рэ илъэсым къыдагъэкIыгъ.

Банкхэм ахъщэу арылтыгъэр зыфэдызыр: зIуыхыгъэ Iахъзэхэлэ обществэу «Сбербанк России» — сомэ 10058-рэ, сомэ 50033-рэ, сомэ 3558-рэ.

Квитко Еленэ Михаил ыпхъум пстэумкIи хахъоу иIагъэмрэ ащIэ къэкIуапIэхэмрэ: сомэ 152768,72-рэ — пшъэдэклъыжъэу ыхьырэмкIэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиIэ обществэу «Элитный Хлеб»; фэтэ-рыр: Краснодар краймкIэ къалэу Краснодар — кв. м 52-рэ.

Мартыников Сергей Александр ыкъом пстэумкIи хахъоу иIагъэмрэ ащIэ къэкIуапIэхэмрэ: сомэ 35802,30-рэ — Волгоград хэкум и Светлояр-скэ муниципальнэ район и МУП-у «Светлоярский Во-доКанал»; сомэ 142995,31-рэ — Урысые Федерацием и Пенсионнэ фонд.

Фэтэрхэр: Кемеровскэ хэкумкIэ къалэу Новокуз-нецкэ — кв. м 59,9-рэ, кв. м 40,9-рэ.

НэмыкI амыгъэкощырэ мылкъоу иIагъэр: Кеме-ровскэ хэкумкIэ къалэу Новокузнецкэ — кв.м 5 (азы-ныкьо Iахь), кв. м 7 (азыныкьо Iахь), кв. м 77,9-рэ, кв. м 546,6-рэ.

Чэркэ Руслан Чэрымэ ыкъом пстэумкIи ха-хъоу иIагъэр, ащIэ къэкIуапIэхэр: сомэ 73966,96-рэ — пшъэдэклъыжъэу ыхьырэмкIэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиIэ обществэу «Элитный Хлеб»; автомобиль псынIэу ВАЗ-2107, 2011-рэ илъэсым къыдагъэкIыгъ.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкIэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэу Н. А. СЭМЭГУ

Непи, неужи тьяплъышт

Лъэпкъ къэралыгъо театрэу Москва дэтыр клящакло фэхъуи, Урысыем итеатрэхэм лъэпкъыгъу арагъэ-гъотыным фэшл егъэджэн-ушэтын зэлуклэгъухэр зэхачэху фежыагъэх. Е. Мироновыр зипэщэ театрэм илы-клохэр Мыекыуапэ къэклауагъэх. Урысые Федерацием культурэмкля и Министерствэ гъусэныгъэ дашыгъэу театрэм ирежиссерхэм спектаклэмэ ащыщ пычыгъохэр тиреспубликэ щагъэуцух. АР-м и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибра-хымэ ыцлэ зыхьырым илитератур-нэ юфыгъохэм афэгъэзэгъэ Къуижэ Нэфсэт, хьаклэу къэклауагъэхэм, тиартистхэм къэбар гъэшлэгъонхэм тащагъэзэгъагъ.

Санкт-Петербург къыклягъэ режиссерэу Георгий Цнобиладзе егъэхъазыры. Василий Сигаревым ипъесэу «Гупешка» ылоу режиссерэу Андрей Корионовым ыгъэуцурэр зым комедиеу, ятлонэрэм гугъэу зыхэлъ хъугъэ-шлэгъэ тхьамыклагъоу елыгъэ.

— **Зыцлэ къеплогъэ режиссерхэм юфшлагъэу ялэр ба?**

— Маклэп. Етлани анахъэу къыхэзгъэщы сшюигъор режиссерхэм пэшлорыгъэшъэу спектаклэхэм ащыщ едзыгъохэр зрагъэхъазырхэр ары. Рагъэжыгъэ юфыр еплъыгъэхэм агу зырихьыкля, спектаклэр агъэуцухт.

— **Зэрэхъурэмкля, пьесэр тхылы-плэм зэрэтетхагъэр дэгъу, ау артистхэм къашы зыхъукля нахьышлюу къыбгурэло...**

— Амалэу театрэм илэри нахьышлюу зыдшлэжыным пэе ащ фэдэ юфшлагъэу гъогу ептын фае.

— **Нэфсэт, АР-м и Лъэпкъ театрэ ипащэу Зыхъэ Мэлайчэт, артистхэм гуцылэгъу тафэхъугъ. Спектаклэхэм**

тарагъэблэгъагъ, арэу щытми, цыфмэ агу рихьыштыр шьошлэ?

— Нурбий, ар упчлэ къин. Спектаклэхэм яплъыштхэм къалоштым тэрыклэ мэхъэнэ ин ил. Арышъ, спектаклэр къызаухыкля, уасэу фашырэр тхьапэм къытыратхэнэу, къалогъ-нэу уахътэ яттышт, етланэ зэфэхьысыж-хэр зэдгъэпшэщтых.

— **Шъуигухэлъышлэхэр къыжудэ-хъунхэу шьуфэтэло.**

— Тхьауегъэпсэу.

Артистхэм загъэхъазыры

Лъэпкъ театрэм иартистхэу Устэкъо Мыхъутар, Зыхъэ Заурбий, Кукэнэ Мурат, Зыхъэ Мэлайчэт, Уджыхъу Марыет, Клемэш Разыет, Джолэкъо Рэщид, Бэгъ Алкъэс, Лыунэе Асыет, Бытыжъ Фатим, Ахьмэт Артур, Тхьаркъохъо Теуцожъ, Ацумыжъ Тембот, Жьудэ Аскэрбий, нэмыкляхэри спектаклэхэм ахэлажэх.

Кукэнэ Мурат, Лыунэе Асыет, Тхьаркъохъо Теуцожъ, Джолэкъо Рэщид, нэмыкляхэм къызэрэталуагъэу, спектаклэ пэпчэ юф дашлэзэ, гупшысэу хэлъыр нахьышлюу къыбгурэло. Шылэныгъэр сыда къэзыгъэхьылэр-рэр? Цыфым инасып къыдэхъуным пэе сыда анахъэу ищыклагъэр? Хъугъэ-шлагъэхэм тхьамыклагъоу къапкъырыкляхэрэм тапэшлюеклон тлэкляштыба? Нэмыкля упчлэхэм яджэуапхэр спектаклэхэм ащыдгъотыштыхэу тэлыгъэ.

Чъэпыогъум и 11-м, пчыхъэм, и 12-м, мафэм, спектаклэхэр Лъэпкъ театрэм щыклоштых. Фаехэр ыпклэ амытэу члагъэхъащтых. Адыгэ Республикэм и Камернэ музыкаль-нэ театрэу Хьанхъу Адам ыцлэ зыхьырым Москва, С.-Петербург къарыклягъэ режиссерхэр ащылагъэх, тиартистхэм юф адашлагъ. Музыкальнэ театрэми спектаклэхэр щыклоштых.

Сурэтым итыр: **Къуижэ Нэфсэт.**

— Москва дэт театрэм илофышлэхэм пэшлорыгъэшъэу макъэ къытагъэлуи, пьесэхэр къытфагъэхьыгъэх. Нахъ тищыклагъэу тлэы-тэхэрэр къыхэтхыгъэх, театрэм щыдгъэуцун тлэкляштыхэм тугупшысагъ, — къелуатэ Къуижэ Нэфсэт.

— **Пьесэхэр анахъэу сыда зыфэгъэ-хьыгъэхэр?**

— Шылэныгъэм къыхэхыгъэх, джырэ уахъ-тэр къалуатэ, цыфыр нахъ куоу гупшысэным фанлу.

— **Спектаклэхэм ацлэ къепло тшюигъу.**

— Тыркуем итхаклоу Тунджер Джюдже-ноглу ипъесэу «Лавинэр» Елена Огановым зэридэклягъ, режиссерэу Радион Букаевым урысыбзэкля егъэуцу. Наталья Мошинам идрамэу «Остров-Рикову» тшюгъэшлэгъон.

ДЗЮДО. ДУНАИМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Венесуэлэ щыбэнэгъэ нартом имедальхэр

Дунаим дзюдомкля изэнэкъокъоу Венесуэлэ щыклауагъэм сэкъатныгъэ зилэхэр, дзеу зэхэзыхьхэр хэлэжыагъэх. Урысыем ихэшыпыклягъэ командэ хэтэу Беданэкъо Заур алырэгъум щыбэнагъ, медалитлу къыфагъэшъошагъ.

Къыблэ шьолъырым, Урысыем ядышъэ медальхэр къыдзы-хыгъэ Беданэкъо Заур Венесу-элэ клоным ыпклэ гуцылэгъу ты-фэхъугъагъ. Нарт шъаор къызы-щытхъужьэу зэхэтхыгъэп, иныб-джэгъухэм, илахьылхэм зрафэ-разэр гуцылэ фабэхэмкля хигъэ-унэфыклягъ. Медальхэр къыдихы-рэр Адыгэ Республикэм ия 21-рэ илъэс фигъэхьы зэрэшлюигъор ятэшэу Рэмэзан къытилуагъ.

Килограмм 81-м нэс къэзыщэ-чырэмэ якуп З. Беданэкъор щы-бэнагъ, джэрэ медалыр къыди-хыгъ. Зэнэкъокъум къеклолэгъэ командэ 14-р ащ ыуж алырэгъум щызэлуклагъэх. Адыгэ Республи-кэм иклягъэ З. Беданэкъор Уры-сые Федерацием ихэшыпыкля-гъэ командэ хэтэу бэнагъэ. Ды-шъэ медалыр тиспортсменхэм къафагъэшъошагъ. АР-м дзю-домкля иклялэцлыкля-ныбжыкля спортеджаплэ зыщызыгъэсэрэ Беданэкъо Заур итренерхэр ятэу Байзэтрэ ятэшэу Рэмэзанрэ. Ды-шъэ медальхэр къытфэзыхьырэ

спортсменыр Мыекыопэ къэра-лыгъо технологическэ универси-тетым шеджэ. Сэнэхъатэу къы-хихыгъэмрэ спортымрэ зэпхы-гъэхэу елыгъэ.

— Спортым узыфигъасэрэр бэ, — къелуатэ З. Беданэкъом. — Ныбджэгъубэ къыуеты, шы-лэныгъэр нахьышлюу къыбгу-регъало.

— Спортсменыр тыдэ кляу-гъэми, Адыгэ Республикэм ыцлэ дахэклэ раригъало шлюигъу, — ело АР-м дзюдомкля ихэшыпыкля-гъэ командэ итренер шъхьалэу, Адыгеим изаслуженнэ тренерэу Бастэ Сэлым. — Заур тыфэраз. Ныбджэгъушлу, цыхъэшлэгъу, лъэпкъым ыгу къыфытео. Адыгэ Республикэм имэфэкляхэм, шлэ-жыым фэгъэхьыгъэ зэхэхъэмэ игуапэу ахэлажэх.

Щытхъур дагошчы

Орэдылоу, орэдусэу Лъэчэ Аль-берт мы мафэхэм игушлуагъу. Адыгэ Республикэм и Лы-шъхъэу Тхьакляушынэ Аслъан

иунашпюклэ «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артист» зыфилорэ щытхъуцлэр къыфаусыгъ. Ти Лы-шъхъэ оредусыр луклагъ, щыт-хъуцлэр къэзыушыхьатэрэ тхыль-хэр къыритыжыгъэх. Ащ ехъу-лэу тэри гуцылэгъу тыфэхъугъ.

А. Лъачэр тиспортсменхэм ягъэхъагъэхэм альэплэ. Беданэкъо Заур имедальхэм якъэбар зызэхехым, фэгушлю шлюигъоу Адыгэ къэралыгъо университе-тым физкультурэмрэ дзюдом-рэкля иинститут кляуагъ. Альберт нарт шъаом фэгушлуагъ шлюу шылэр къыдэхъунэу фэлъэлауагъ, тренерхэм ащытхъугъ.

— Тиспортсменхэм, культурэм илофышлэхэм яшлуагъэклэ Адыгэ

Республикэр Урысыем, дунаим нахьышлюу ащашлэ хъугъэ, — игупшысэхэр А. Лъачэм къытфе-луатэх. — Заур клэлэ къызэрыклоу сеплэы, гъэхъагъэу илэхэр дунэе лъэганплэмэ алылэсыгъэх. Име-дальхэм ахигъэхъонэу сыфэлъало.

Тренерхэм, спортсменхэм лъэ-шэу гуапэ ащыхъугъ оредус цлэ-рылор зэрауклагъэр, ягушлуагъо зэрадигошчыгъэр.

Дзеу зэхэзыхьырымэ 2013-рэ илъэсым Олимпиадэ джэгунхэр Болгарием щырялэщтых. Зэлыкля-гъумэ ахэлэжъэнэу нарт шъаоу Беданэкъо Заур зегъэхъазыры.

Сурэтым итхэр: **Беданэкъо Байзэт, Лъэчэ Альберт, Бастэ Сэлым, Беданэкъо Заур.**

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЪ Нурбий.

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ
Республикэм лъэпкъ
Юфхэмкля, лэклэб
къэралхэм
ащыпсэурэ
тилъэпкъэгъухэм
адырялэ
зэпхыныгъэхэмкля
ыкля къэбар
жъугъэм
иамалхэмкля
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шъхьалэр
ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редактор
шъхьалэм
иапэрэ гуадзэр
МЭШЛЭКЪО
Саид**

**Редактор
шъхьалэм
игуадзэр —
пшъэдэкляжъ
зыхьырэ
секретарыр
ЖАКЛЭМЫКЪО
Аминэт**

**Редакциер
зыхъышлэр:**
385000,
къ. Мыекыуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкляжъ зы-
хьырэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зышаушыхъаты-
гъэр:**

Урысые Федерацием
хэутым Юфхэмкля,
телерадиокезэтын-
хэмкля ыкля зэлы-
лэсыкля амалхэмкля
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплэ гъэлары-
шлал, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекыуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Пчъагъэр
4156
Индексхэр
52161
52162
Зак. 3035**

Хэутыным
узщыклэтхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
Зыщыклэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00